

Datum van
inontvangstneming

:

31/01/2023

Zaak C-757/22

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

15 december 2022

Verwijzende rechter:

Bundesgerichtshof (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

10 november 2022

Verweerster en verzoekster tot *Revision*:

Meta Platforms Ireland Limited

Verzoeker en verweerder in *Revision*:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände
– Verbraucherzentrale Bundesverband e. V.

BUNDESGERICHTSHOF

BESLISSING

[OMISSIS]

Gegeven op:
10 november 2022
[OMISSIS]
[OMISSIS]
[OMISSIS]
[OMISSIS]

In het geding

Meta Platforms Ireland Limited, [OMISSIS],

verweerster en verzoekster tot *Revision*,

– [OMISSIS] –

tegen

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände –
Verbraucherzentrale e. V., [OMISSIS],

verzoeker en verweerder in *Revision*,

– [OMISSIS] –

heeft de

I. Zivilsenat (Eerste civiele kamer) van het Bundesgerichtshof (hoogste federale
rechter in burgerlijke en strafzaken, Duitsland) [OMISSIS]

de volgende beslissing gegeven:

- I. De behandeling van de zaak wordt geschorst.
- II. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt de volgende
prejudiciële vraag gesteld over de uitlegging van artikel 80, lid 2, van
verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad
van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen
in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende
het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn
95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB 2016,
L 119, blz. 1; hierna: „AVG”):

Is er sprake van schending van rechten „ten gevolge van de
verwerking” in de zin van artikel 80, lid 2, AVG wanneer een
vereniging die consumentenbelangen behartigt, ter ondersteuning van
haar vordering aanvoert dat de rechten van een betrokkene zijn
geschonden omdat niet is voldaan aan de uit artikel 12, lid 1, eerste
volzin, AVG juncto artikel 13, lid 1, onder c) en e), AVG
voortvloeiende verplichtingen om informatie te verstrekken over het
doel van de gegevensverwerking en de ontvanger van de
persoonsgegevens?

Motivering:

- 1 A. Verzoeker is als Duitse federale vereniging van
consumentenbeschermingsorganisaties opgenomen in de lijst van
beroepsgerechtigde entiteiten in de zin van § 4 van het Gesetz über
Unterlassungsklagen bei Verbraucherrechts- und anderen Verstößen (Duitse wet
betreffende verbodsacties bij inbreuken op het consumentenrecht of bij andere
inbreuken; hierna: „UkLaG”). Verweester, Meta Platform Ireland Limited
(voorheen Facebook Ireland Limited), is in Ierland gevestigd en beheert onder het
adres www.facebook.de het internetplatform Facebook dat voor de uitwisseling
van persoonlijke en andere gegevens wordt gebruikt. Facebook Germany GmbH,
een in Duitsland gevestigde zustersvennootschap van verweester, stelt aldaar
advertentieruimte ter beschikking op het internetplatform en biedt er

ondersteuning aan plaatselijke adverteerders van verweerster. Verweerster is contractpartner van adverteerders in Duitsland en verwerkt bovendien de gegevens van Duitse klanten van Facebook. De moedermaatschappij van verweerster en van Facebook Germany GmbH is gevestigd in de Verenigde Staten van Amerika.

- 2 Op het internetplatform Facebook bevindt zich een zogenoemd appcentrum waar verweerster haar gebruikers onder meer gratis spellen van derde leveranciers aanbiedt. Bij een bezoek aan het appcentrum op 26 november 2012 werd daar het spel „The Ville” aangeboden, waarbij onder een button „Nu spelen” de volgende vermelding verscheen:

Door het aanklikken van „Spel spelen” hierboven, ontvangt deze toepassing:

- Jouw contact- en algemene gegevens (?)
- Jouw e-mailadres
- Details over jou
- Jouw statusberichten

Deze toepassing mag in jouw naam posten, inclusief je score en meer.

- 3 Voorts stond daar ook de volgende vermelding te lezen:

Wanneer je doorgaat, ga je akkoord met de algemene voorwaarden en het privacybeleid van The Ville.

De algemene voorwaarden en het privacybeleid konden worden geraadpleegd via een elektronische verwijzing (link). Ook bij andere spellen verschenen soortgelijke vermeldingen. Bij het spel „Scrabble” werden de vermeldingen afgesloten met de zin:

Deze toepassing mag statusberichten, foto's en meer in jouw naam posten.

- 4 Volgens verzoeker moeten de onder de button „Nu spelen” weergegeven vermeldingen in het appcentrum worden aangemerkt als oneerlijk op grond van onder meer onrechtmatig handelen door schending van de wettelijke vereisten inzake het verkrijgen van rechtsgeldige toestemming van de gebruiker voor gegevensverwerking. Voorts voert verzoeker aan dat de afsluitende vermelding bij het spel „Scrabble” moet worden aangemerkt als een algemene voorwaarde die de gebruiker onevenredig benadeelt.
- 5 Verzoeker heeft verzocht om verweerster op straffe van een dwangsom te verbieden om:
1. in het kader van commerciële praktijken jegens consumenten met een vaste verblijfplaats in de Bondsrepubliek Duitsland spellen in een

zogenoemd appcentrum op de internetpagina met het adres www.facebook.com op zodanige wijze aan te bieden dat de consument zich door het aanklikken van een button zoals „Nu spelen” ermee akkoord verklaart dat de exploitant van het spel via het door verweerster beheerde sociaal netwerk informatie ontvangt over de aldaar opgeslagen persoonsgegevens en gemachtigd is om namens de consument informatie door te geven (posten), zoals blijkt uit de afgebeelde [hier niet afgedrukte] schermafdrucken;

2. in overeenkomsten met consumenten die hun gewone verblijfplaats in de Bondsrepubliek Duitsland hebben, het onderstaande beding of inhoudelijk soortgelijke bedingen op te nemen over het gebruik van toepassingen (apps) in het kader van een sociaal netwerk, alsook zich te beroepen op bedingen met betrekking tot de overdracht van gegevens aan de exploitanten van de spellen:

Deze toepassing mag statusberichten, foto's en meer in jouw naam posten.

- 6 Verzoeker vordert van verweerster tevens vergoeding van de kosten van ingebrekestelling ten bedrage van 200 EUR, vermeerderd met rente. Verzoekers vordering staat los van een concrete schending van de gegevensbeschermingsrechten van een betrokkene en is ingesteld zonder machtiging daartoe door een dergelijke betrokkene.
- 7 Het Landgericht Berlin (rechter in eerste aanleg Berlijn, Duitsland) heeft de vordering toegewezen (LG Berlin, ZD 2015, 133). Het daartegen door verweerster ingestelde hoger beroep is verworpen (KG, GRUR-RR 2018, 115). Met haar beroep tot *Revision*, dat de appelrechter heeft toegestaan en waarvan verzoeker verwerping vordert, beoogt verweerster alsnog afwijzing van de tegen haar ingestelde vordering.
- 8 Bij beslissing van 28 mei 2020 (I ZR 186/17, GRUR 2020, 896 = WRP 2020, 1182 – App-Zentrum I) heeft de Senat de behandeling van de zaak geschorst en het Hof van Justitie van de Europese Unie, met het oog op verduidelijking van de rechtssituatie onder vigeur van de tijdens de procedure in *Revision* in werking getreden en op toekomstige verbodsacties van toepassing zijnde AVG, de volgende prejudiciële vraag gesteld over de uitlegging van hoofdstuk VIII, en inzonderheid van artikel 80, leden 1 en 2, en artikel 84, lid 1, AVG:

Staan de bepalingen in hoofdstuk VIII, en inzonderheid artikel 80, leden 1 en 2, en artikel 84, lid 1, AVG in de weg aan nationale regelingen die – naast de bevoegdheden tot optreden van de voor het toezicht op en de handhaving van de verordening bevoegde autoriteiten en de aan de betrokkene geboden rechtsbeschermingsmogelijkheden – zowel aan concurrenten als aan naar nationaal recht beroepsgerechtigde verenigingen, organen en beroepsorganisaties de bevoegdheid verlenen om wegens

schendingen van de [AVG] bij de civiele rechter op te komen tegen de inbreukmaker, op grond van het verbod op oneerlijke handelspraktijken, schending van een consumentenbeschermingswet of het verbod op de toepassing van ongeldige algemene voorwaarden, ongeacht of een individuele betrokkene in zijn concrete rechten is geschonden en zonder daartoe door een betrokkene te zijn gemachtigd?

- 9 Bij arrest van 28 april 2022 (C-319/20, [OMISSIS] Meta Platforms Ireland) heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie hierover als volgt geoordeeld:

Artikel 80, lid 2, AVG moet aldus worden uitgelegd dat het niet in de weg staat aan een nationale regeling die een vereniging die consumentenbelangen behartigt toestaat – ook wanneer zij geen opdracht daartoe heeft gekregen en los van de vraag of er sprake is van enige schending van concrete rechten van de betrokkenen – in rechte op te treden tegen de vermeende dader van een inbreuk op de bescherming van persoonsgegevens en deze vereniging zich daarbij beroept op het verbod op oneerlijke handelspraktijken, een inbreuk op een consumentenbeschermingswet of het verbod op de toepassing van ongeldige algemene voorwaarden, wanneer de desbetreffende gegevensverwerking afbreuk kan doen aan de rechten die geïdentificeerde of identificeerbare personen aan die verordening ontnemen.

- 10 B. Uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 28 april 2022 volgt dat de in het onderhavige geding aan de orde zijnde bepalingen die zien op de procesbevoegdheid die volgt uit § 8, lid 3, punt 3, van het Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Duitse wet ter bestrijding van oneerlijke mededinging; hierna: „UWG”) en § 3, lid 1, eerste volzin, punt 1, juncto § 2, lid 2, eerste volzin, punt 11, UKlaG, binnen de werkingssfeer van de AVG Unierechtconform moeten worden uitgelegd in het licht van de in artikel 80, lid 2, AVG neergelegde voorwaarden. Het antwoord op de vraag of verzoeker, wiens vorderingen zijn gebaseerd op de niet-nakoming van de verplichtingen tot informatieverstrekking over de verwerkingsdoeleinden en de ontvanger van de persoonsgegevens, een schending van rechten „ten gevolge van de verwerking” in de zin van artikel 80, lid 2, AVG aanvoert, is afhankelijk van de niet geheel eenduidige uitlegging van die bepaling. Alvorens te beslissen op het door verweerster ingestelde beroep tot *Revision* dient de behandeling van de zaak derhalve opnieuw te worden geschorst en het Hof van Justitie van de Europese Unie overeenkomstig artikel 267, lid 1, onder b), en lid 3, VWEU te worden verzocht om een prejudiciële beslissing.
- 11 I. De appelrechter heeft de vorderingen terecht gegrond verklaard. Het al dan niet slagen van het beroep tot *Revision* hangt derhalve af van de vraag of de appelrechter geen blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door het beroep ontvankelijk te verklaren. Dit vereist dat § 8, lid 3, punt 3, UWG en § 3, lid 1, eerste volzin, punt 1, UKlaG ook na de inwerkingtreding van de AVG bevoegdheid verlenen aan beroepsgerechtigde entiteiten, zoals de consumentenvereniging in het onderhavige geding, om wegens inbreuken op die verordening beroep in te stellen bij de civiele rechter, ongeacht of individuele

betrokkenen concreet in hun rechten zijn geschonden en zonder daartoe te zijn gemachtigd door een betrokkene, en dit op grond van schending van rechten volgens § 3a UWG, schending van een wet inzake consumentenbescherming in de zin van § 2, lid 2, eerste volzin, punt 11, UKlaG of de toepassing van ongeldige algemene voorwaarden overeenkomstig § 1 UKlaG [BGH, GRUR 2020, 896 (juris punten 17-32 en punten 55- 62) – App-Zentrum I].

- 12 II. In het onderhavige geding hangt verzoekers procesbevoegdheid af van de vraag of hij met zijn vordering in de zin van artikel 80, lid 2, AVG aanvoert dat de rechten van een betrokkene uit hoofde van de AVG zijn geschonden „ten gevolge van de verwerking”.
- 13 1. In zijn verwijzingsbeslissing van 28 mei 2020 is de Senat ervan uitgegaan dat een naar Duits recht bestaande procesbevoegdheid van verzoeker die volgt uit § 8, lid 3, punt 3, UWG en § 3, lid 1, eerste volzin, punt 1, UKlaG, niet aan de bepalingen van hoofdstuk VIII van de AVG kan worden ontleend, aangezien verzoekers vordering in het hoofdgeding uitsluitend de objectief-juridische handhaving van het gegevensbeschermingsrecht beoogde [zie BGH, GRIIR 2020, 896 (juris punt 35) – App-Zentrum I]. Hij heeft aangenomen dat een dergelijke procesbevoegdheid niet op artikel 80, lid 1 of lid 2, AVG en evenmin op artikel 84, lid 1, AVG kan worden gesteund, en dat in het licht van de bewoordingen, de systematiek en de doelstellingen van de AVG kan worden betwijfeld of deze verordening niet alleen de materiële regels inzake de bescherming van persoonsgegevens heeft geharmoniseerd, maar ook de handhaving van de uit hoofde van die verordening bestaande rechten. Tegen die achtergrond heeft de Senat het Hof van Justitie van de Europese Unie in het kader van de prejudiciële procedure de vraag gesteld of de AVG met betrekking tot de procesbevoegdheid van verenigingen een uitputtende regeling bevat die in het onderhavige geding in de weg staat aan de toepasselijkheid van § 8, lid 3, punt 3, UWG en § 3, lid 1, eerste volzin, punt 1, UKlaG [BGH, GRUR 2020, 896 (juris punten 33-54) – App-Zentrum I].
- 14 Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft het in de verwijzingsbeslissing van de Senat verdedigde standpunt [BGH, GRUR 2020, 896 (juris punt 37 en punten 60 en 62) – App-Zentrum I] echter niet gevolgd en geoordeeld dat de procesbevoegdheid van verzoeker kan voortvloeien uit artikel 80, lid 2, AVG (HvJEU, [OMISSIS] punt 49 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland). Het Hof is ervan uitgegaan dat die bepaling de lidstaten een beoordelingsmarge laat bij de uitvoering ervan. Om de gelegenheid te bieden om de in artikel 80, lid 2, AVG bedoelde representatieve vordering in te stellen, moeten de lidstaten gebruikmaken van de door deze bepaling geboden mogelijkheid om deze vorm van vertegenwoordiging van betrokkenen op te nemen in hun nationale recht (zie HvJEU, [OMISSIS] punt 52 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland).
- 15 Bijgevolg moet op basis van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie worden nagegaan of de in het onderhavige geding relevante bepalingen van § 8, lid 3, punt 3, UWG en § 3, lid 1, eerste volzin, punt 1, UKlaG zijn vastgesteld

in het kader van de aan elke lidstaat toegekende beoordelingsmarge. Die beoordelingsmarge moet worden bepaald aan de hand van een uitlegging waarbij zowel met de bewoordingen van artikel 80, lid 2, AVG als met de systematiek en de doelstellingen van de AVG rekening dient te worden gehouden (zie HvJEU, [OMISSIS] punt 62 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland). De door artikel 80, lid 2, AVG aan de lidstaten geboden mogelijkheid om te voorzien in een regeling op grond waarvan een representatieve vordering tegen de vermeende dader van een inbreuk op de bescherming van persoonsgegevens kan worden ingesteld, is gebonden aan bepaalde vereisten inzake de personele en materiële werkingssfeer (HvJEU, [OMISSIS] punt 63 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland). In casu is wel degelijk voldaan aan de vereisten inzake de persoonlijke werkingssfeer. Gelet op de inhoud van de hier aan de orde zijnde vorderingen, valt daarentegen te betwijfelen of volledig is voldaan aan alle in artikel 80, lid 2, AVG gestelde vereisten inzake de materiële werkingssfeer.

- 16 2. De op grond van § 8, lid 3, punt 3, UWG en § 3, lid 1, eerste volzin, punt 1, UKlaG aan verzoeker verleende procesbevoegdheid valt binnen de persoonlijke werkingssfeer van artikel 80, lid 2, AVG. Als vereniging die consumentenbelangen behartigt, voldoet verzoeker aan de in artikel 80, lid 1, AVG gestelde vereisten voor de procesbevoegdheid van een orgaan, organisatie of vereniging zonder winstoogmerk (zie HvJEU, [OMISSIS] punten 65 en 79 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland).
- 17 3. De vraag of volledig is voldaan aan de in artikel 80, lid 2, AVG gestelde relevante vereisten inzake de materiële werkingssfeer, kan in casu niet eenduidig worden beantwoord.
- 18 a) Het feit dat verzoeker zijn vordering heeft ingesteld los van enige specifieke inbreuk op de rechten inzake gegevensbescherming van een individuele betrokkene en zonder dat een dergelijke persoon daartoe opdracht heeft gegeven, doet echter geen afbreuk aan zijn procesbevoegdheid [zie BGH, GRUR 2020, 896 (juris punt 7) – App-Zentrum I; HvJEU, [OMISSIS] punt 36 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland]. Het is juist dat met de vordering alleen de abstracte toetsing van verweersters presentatie van het appcentrum aan de objectief-juridische maatstaf van het gegevensbeschermingsrecht wordt beoogd [over de vordering in het hoofdgeding, zie BGH, GRUR 2020, 896 (juris punt 62) – App-Zentrum I]. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft echter reeds geoordeeld dat van een entiteit in de zin van artikel 80, lid 2, AVG niet kan worden vereist dat zij voor het instellen van een representatieve vordering de persoon die specifiek wordt geraakt door een verwerking van gegevens die beweerdelijk in strijd is met de bepalingen van de AVG, vooraf individueel identificeert. Het begrip „betrokkene” in de zin van artikel 4, punt 1, AVG ziet namelijk niet alleen op een „geïdentificeerde natuurlijke persoon”, maar ook op een „identificeerbare natuurlijke persoon”, dus een natuurlijke persoon „die direct of indirect kan worden geïdentificeerd” aan de hand van een identificator, zoals met name een naam, een identificatienummer, locatiegegevens of een online identificator. In die omstandigheden kan de aanwijzing van een categorie of groep van personen die

door een dergelijke verwerking worden getroffen, eveneens volstaan om een dergelijke representatieve vordering in te stellen (zie HvJEU, [OMISSIS] punt 68 e.v. [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland). De vanuit de opzet van het appcentrum benaderde gebruikers van het internetplatform Facebook die een aldaar aangeboden spel wensten te spelen en zich bijgevolg door het aanklikken van de button „Nu spelen” akkoord konden verklaren met de verwerking van hun persoonsgegevens, zijn identificeerbare natuurlijke personen in voornoemde zin.

- 19 b) Het feit dat verzoeker schending aanvoert van de regels inzake de bescherming van persoonsgegevens van consumenten in het kader van een vordering waarmee tegelijkertijd schending wordt aangevoerd van andere regels inzake consumentenbescherming of oneerlijke handelspraktijken, staat bovendien niet in de weg aan de toepassing van artikel 80, lid 2, AVG (zie HvJEU, [OMISSIS] punt 66 en punten 77-82 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland).
- 20 c) Artikel 80, lid 2, AVG vereist bovendien dat de klagende vereniging zich erop beroept dat de rechten van een betrokkene uit hoofde van de AVG zijn geschonden „ten gevolge van de verwerking”. Het is niet duidelijk of in de omstandigheden van het onderhavige geding aan dit vereiste is voldaan. De prejudiciële vraag dient ter verduidelijking van de in dit verband te stellen wettelijke vereisten.
- 21 aa) De prejudiciële vraag is nog niet beantwoord in het in de onderhavige zaak gewezen arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak „Meta Platforms Ireland”. In zijn arrest heeft het Hof niet nader aangegeven welke voorwaarden van het Unierecht moeten zijn vervuld opdat de rechten van een betrokkene uit hoofde van de AVG kunnen worden geacht te zijn geschonden „ten gevolge van de verwerking”.
- 22 bb) De uitlegging van het begrip „schending ten gevolge van de verwerking” in de zin van artikel 80, lid 2, AVG is niet eenduidig. Het is thans niet duidelijk onder welke omstandigheden een „verwerking” moet worden aangenomen en, in het bijzonder, of daarvan sprake is in het geval van een – zoals in casu aan de orde – schending van de informatieverplichting (zie hieronder de punten 27-31). Zelfs als dat het geval is, rijst de vraag of er sprake is van een schending „ten gevolge van” de verwerking in de zin van artikel 80, lid 2, AVG (zie hieronder de punten 32-34).
- 23 (1) Overeenkomstig artikel 4, punt 2, AVG wordt onder „verwerking” verstaan een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens. Uit de bewoordingen van deze bepaling, met name uit de uitdrukking „een bewerking”, blijkt dat de Uniewetgever aan het begrip

„verwerking” een ruime strekking heeft willen geven. Deze uitlegging vindt steun in het feit dat de in die bepaling genoemde handelingen niet exhaustief zijn, wat tot uitdrukking komt in het woord „zoals” (HvJEU, arrest van 24 februari 2022, C-175/20, [OMISSIS] punt 35 [OMISSIS] – Valsts ieņēmumu dienests).

- 24 (2) In casu dient te worden opgemerkt dat verzoeker stelt dat verweerster een op haar rustende informatieverplichting heeft geschonden met betrekking tot het doel en de reikwijdte van een door een gebruiker gegeven toestemming voor de verwerking van zijn persoonsgegevens (BGH, GRUR 2020, 896 [juris punt 19] – App-Zentrum I; HvJEU, [OMISSIS] punt 35 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland).
- 25 Het beroep betreft het aanbieden van spellen in het „appcentrum” op verweersters internetplatform en de vermelding dat het de applicatie is toegestaan om bepaalde persoonlijke informatie namens de gebruiker te publiceren (HvJEU, [OMISSIS] punt 35 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland). Verzoekers vordering is ingesteld los van enige specifieke inbreuk op de rechten inzake gegevensbescherming van een individuele betrokkene en zonder dat een dergelijke persoon daartoe opdracht heeft gegeven [BGH, GRLIR 2020, 896 (juris punt 7) – App-Zentrum I]; HvJEU, [OMISSIS] punt 36 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland).
- 26 Het beroep betreft dus niet de vraag of verweerster de gegevensbeschermingsrechten van een gebruiker schendt op het ogenblik dat deze in het appcentrum de button „Spel spelen” of „Nu spelen” aanklikt en daarmee mogelijk een verwerking van zijn persoonsgegevens op gang brengt. Evenmin is in casu aan de orde of de na het aanklikken van een dergelijke button op gang gebrachte geautomatiseerde verwerking van de persoonsgegevens van een gebruiker schending oplevert van diens gegevensbeschermingsrechten.
- 27 (3) Volgens de Senat kan er geen eenduidig antwoord worden gegeven op de vraag of de in casu aan de orde zijnde schending van de uit artikel 12, lid 1, eerste volzin, en artikel 13, lid 1, onder c) en e), AVG voortvloeiende verplichting om de informatie over de verwerkingsdoeleinden en de ontvanger van de persoonsgegevens in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal aan de betrokkene te verstrekken [zie BGH, GRUR2020, 896 (juris punt 30) – App-Zentrum I], onder het begrip „verwerking” in de zin van artikel 4, punt 2, AVG valt.
- 28 Letterlijk beschouwd kan een „verwerking” inhouden dat persoonsgegevens rechtstreeks of op zijn minst indirect worden bewerkt [OMISSIS] [rechtsliteratuur]. Een „bewerking” in de zin van artikel 4, punt 2, AVG kan een handeling impliceren die tot gevolg heeft dat er iets met de gegevens gebeurt of dat ze worden bewerkt, en kan bijgevolg mogelijkerwijs niet gepaard gaan met informatieverplichtingen in verband met het verkrijgen van toestemming voor het beoogde latere gebruik van die gegevens [OMISSIS] [rechtsliteratuur]. Ook de systematiek van de AVG zou zich kunnen verzetten tegen het opnemen van informatieverplichtingen in het begrip „verwerking”. De informatieverplichtingen

in verband met het doel en de omvang van de door de verwerkingsverantwoordelijke beoogde gegevensverwerking betreffen immers de fase die voorafgaat aan de daadwerkelijke verwerking van de persoonsgegevens.

- 29 Daartegenover staat dat het Hof van Justitie van de Europese Unie, gezien het ruim uit te leggen begrip „verwerking”, daartoe ook bewerkingen heeft gerekend waarmee een proces van gegevensverzameling – en dus een door de wetgever uitdrukkelijk als verwerking aangemerkte bewerking – enkel „op gang” wordt gebracht (HvJEU, [OMISSIS] punt 37 [OMISSIS] – Valsts ierņemumu dienests). De in geding zijnde feiten zouden daaraan kunnen worden gelijkgesteld, aangezien het appcentrum waartegen het beroep is gericht, de gebruiker de mogelijkheid bood om met een eenvoudige klik op de button een proces op gang te brengen dat zonder verdere tussenstappen in een verwerking van zijn persoonsgegevens resulteerde.
- 30 Voorts zou een ruime uitlegging steun kunnen vinden in het door de AVG nagestreefde doel, namelijk het waarborgen van een doeltreffende bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen en met name van een hoog niveau van bescherming van het recht van eenieder op bescherming van zijn of haar persoonsgegevens (zie HvJEU, [OMISSIS] punt 73 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland).
- 31 Voor een ruime uitlegging zou ook kunnen pleiten dat de verwerkingsverantwoordelijke de in geding zijnde informatieverplichting overeenkomstig artikel 13, lid 1, AVG moet nakomen „bij de verkrijging” van de persoonsgegevens. Aangezien de te verstrekken informatie voor de betrokkene moet dienen als basis voor zijn of haar beslissing om toestemming te geven dan wel bezwaar te maken tegen de verwerking van zijn of haar gegevens en dat doel niet zou worden bereikt wanneer hij of zij die informatie pas na het begin van de gegevensverzameling zou ontvangen, moet die informatie vóór het begin van de gegevensstroom worden verstrekt [OMISSIS] [rechtsliteratuur]. Dit suggereert dat de wetgever ervan is uitgegaan dat het begrip „gegevensverzameling” ruim moet worden uitgelegd en technisch gesproken ook de situatie vóór het begin van de gegevensverzameling omvat.
- 32 (4) Zelfs indien de in geding zijnde informatieverplichting valt onder het begrip „verwerking” in de zin van artikel 4, punt 2, AVG, rijst voorts de vraag of verzoeker in casu schending daarvan aanvoert „ten gevolge van” de verwerking in de zin van artikel 80, lid 2, AVG.
- 33 De uitdrukking „ten gevolge van” zou erop kunnen wijzen dat de in artikel 80, lid 2, AVG aan de lidstaten verleende beoordelingsvrijheid zich alleen uitstrekt tot het verlenen van procesbevoegdheid aan verenigingen op grond waarvan deze kunnen opkomen tegen een schending van de rechten van een betrokkene uit hoofde van de AVG die voortvloeit uit een gegevensbewerking in de zin van artikel 4, punt 2, AVG en derhalve volgt op een dergelijke bewerking.

- 34 Daartegenover staat dat het door de AVG nagestreefde doel om een doeltreffende bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen te waarborgen, en met name een hoog niveau van bescherming van het recht van eenieder op bescherming van zijn of haar persoonsgegevens (zie HvJEU, [OMISSIS] punt 74 [OMISSIS] – Meta Platforms Ireland), ervoor zou kunnen pleiten om de procesbevoegdheid voor verenigingen ook uit te breiden tot schending van de uit artikel 12, lid 1, eerste volzin, en artikel 13, lid 1, onder c) en e), AVG voortvloeiende verplichting om de informatie over de verwerkingsdoeleinden en de ontvanger van de persoonsgegevens in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal te verstrekken. In dit verband moet tevens in acht worden genomen dat deze informatieverplichting ook de weg bereidt voor de toestemming van de betrokkene, die overeenkomstig artikel 6, lid 1, eerste volzin, onder a), AVG als kernvereiste geldt voor de rechtmatigheid van een verwerking van persoonsgegevens.
- 35 III. Volledigheidshalve wijst de Senat erop dat de in zijn verwijzingsbeslissing van 28 mei 2020 geformuleerde vraag, althans inhoudelijk, opnieuw zou kunnen rijzen voor het geval dat het Hof van Justitie van de Europese Unie de in casu gestelde prejudiciële vraag aldus beantwoordt dat artikel 80, lid 2, AVG in het onderhavige geding geen grondslag kan vormen voor procesbevoegdheid.

[OMISSIS]